

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА, ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ**

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

КУРСОВА РОБОТА

з планування розвитку територіальних громад
на тему:

**«Світові тенденції та практика просторового розвитку міст та міських
агломерацій»**

Студента 3 курсу, АПУА групи
Спеціальності 281 Публічне управління та
адміністрування

Фаер Богдан Леонідович

Керівник: Доктор наук з державного управління,
професор Довгань Валерій Іванович

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

_____ (_____)
Підпис Прізвище та ініціали

Вінниця – 2022

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОСТОРОВОГО РОЗВИТКУ МІСТ ТА МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ.	Ошибка! Закладка не определена.
1.1 Теоретичний зміст агломерацій.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.2 Тенденції та пріоритети просторового розвитку міст.....	Ошибка! Закладка не определена.
1.3 Міжнародний досвід створення агломерацій та просторового розвитку міст.	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ АГЛОМЕРАЦІЙ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ПРОСТОРОВИЙ РОЗВИТОК	Ошибка! Закладка не определена.
1.1 Законодавча база щодо міських агломерацій в Україні....	Ошибка! Закладка не определена.
1.2 Просторовий розвиток міських агломерацій в Україні	Ошибка! Закладка не определена.
1.3 Міська агломерація на прикладі столиці України.	Ошибка! Закладка не определена.
1.4 Просторовий розвиток та агломераційний розвиток міста Львів.....	Ошибка! Закладка не определена.
ВИСНОВКИ	5
Список використаних джерел.....	7

ВСТУП

Актуальність теми: Розвиток міст та міських агломерацій повинен забезпечити комфортне співіснування мешканців міста великих мегаполісів та невеличких містечок. Щороку українські міста розвиваються та переймають досвід, щодо розвитку міст та агломерацій зарубіжних країн, і це переважно європейські країни наприклад: Польща, Румунія, Франція, країни Прибалтики та інші країни Європи. За допомогою успішного просторового розвитку міст та міських агломерацій можна покращити комфортне життя мешканців міста, залучати в місто інвесторів як міжнародних так вітчизняних в свою чергу інвестори можуть створювати масштабні проекти наприклад: торгові центри, магазини, приватні школи, фітнес клуби, ресторани. За допомогою будівлі цих споруд міський бюджет буде отримувати певну суму податків за рахунок чого і буде розвиватись місто та міські агломерації.

Також можна підкреслити що, міста є носіями постіндустріальної економіки: щільність зв'язків, якість життя та особливості економіки яких уможливають перехід на новий рівень соціально-економічних відносин. При цьому розвиток постіндустріальної економіки з її підвищеними вимогами до багатьох питань стикається в сучасних містах, навіть щодо розвинених, зі значними викликами.

Серед цих викликів можуть бути: транспортний виклик, інфраструктурний виклик, виклик якості міського середовища, а також може бути виклик створення агломерацій в приміських зонах. Агломерація та власне кажучи створення агломерації дає можливість реалізовувати інвестиційні проекти, вирішення транспортних та комунальних проблем також це величезна кількість нових робочих місць.

Міська агломерація є високорозвиненою просторовою формою інтегрованих міст. Це відбувається, коли відносини між містами переходять від конкуренції до співпраці. Міста добре інтегровані в міську агломерацію, що робить агломерацію

одним із найважливіших носіїв глобального економічного розвитку. Міста є центральними місцями для певного капіталу та робочої сили та скупчення туристів та інвесторів.

Вагомий внесок у теоретичні засади та основоположні аспекти створення міст та міських агломерацій а також їх розвиток здійснили ряд науковці: Лисяк Н.М, Баранецький Т.М, Гудзь П.В, Пандас А.В, Богачов С.А, Алфьоров М. А, Тищенко О.П.

Метою роботи є висвітлення а також пошук світових тенденцій просторового розвитку міст та міських агломерацій.

Завданнями дослідження є:

- проаналізувати теоретичний зміст агломерацій
- проаналізувати сучасні тенденції просторового розвитку агломерацій
- аналіз міжнародного досвіду створення агломерацій
- проаналізувати законодавчу базу, щодо міських агломерацій
- проаналізувати вітчизняні тенденції просторового розвитку агломерацій
- провести дослідження розвитку агломерації у столиці України
- провести дослідження розвитку агломерації у місті Львові

Об'єктом дослідження є тенденції просторового розвитку міст та агломерацій.

Предметом дослідження є тенденції та практика просторового розвитку міст та міських агломерацій.

Методи використані в курсові роботі: аналіз і синтез, абстрагування та конкретизація, порівняння, метод дедукції.

ВИСНОВКИ

-Отже, можна сказати ,що міські агломерації є досить таки цікавим явищем , яке привертає увагу тисячам науковців з різних країн. Щоб створити дійсно вдалу міську агломерацію потрібно лише слідувати критеріям які розробляли вчені. Також було б за доцільне зазначити що кожна країна по своєму унікальна в плані створення міських агломерацій.

- Сьогодні продовження агломераційного об'єднання у більші формації – це об'єктивний процес розвитку регіонів, що забезпечує формування економічних точок зростання, рівномірний розвиток територій та комплексний, безпечніший та ефективніший розвиток інфраструктури для реалізації головної мети соціально-економічного розвитку, а саме: створення комфортних умов проживання та роботи для населення та бізнесу.

- Просторовий розвиток це в першу чергу найважливіший і найнеобхідніший вид діяльності саме органів на місця органів місцевого самоврядування. Одною із головних функцій органу місцевого самоврядування це є саме прогнозування просторового розвитку міста або загалом ОТГ. Правильний просторовий розвиток впливає саме на економічно-соціальну складову міста. А також хотілось би додати щоб правильно використати потенціал свого міста потрібно виконувати певні основоположні завдання а саме, економічні, екологічні, соціальні, естетичні та технологічні завдання.

- На мою думку за доцільне можна було б перейняти досвід Франції і прийняти ряд нормативного-правових актів які б могли б регулювати саме поняття агломерація. Також хотілось би зазначити ,що можна перейняти досвід розробки та реалізації спеціальних контрактів із цільовим фінансуванням для вирішення конкретних інженерних, дорожніх та соціальних інфраструктурних завдань. Які є досить таки успішними в Франції. Отже, досвід французької політики регіонального розвитку є

корисним для використання на території найбільших міст України. Наприклад в Київ, Харків, Одеса великі міста , з метою рівномірного розподілу бюджетних, інфраструктурних та людських ресурсів.

- Просторовий розвиток це в першу чергу найважливіший і найнеобхідніший вид діяльності саме органів на місцях органів місцевого самоврядування. Одною із головних функцій органу місцевого самоврядування це є саме прогнозування просторового розвитку міста або загалом ОТГ. Правильний просторовий розвиток впливає саме на економічно-соціальну складову міста. А також хотілось би додати щоб правильно використати потенціал свого міста потрібно виконувати певні основоположні завдання а саме, економічні, екологічні, соціальні, естетичні та технологічні завдання.

Список використаних джерел

1. Лисяк Н. М. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНТЕГРОВАНОГО РОЗВИТКУ УРБАНІЗОВАНИХ СИСТЕМ : дис. докт. ек. наук : 08.00.05. Лисяк Наталія Михайлівна – Львів, 2021. – 440 с.

2. Bundesamt, für statistik Schweiz URL: <https://www.bfs.admin.ch/bfs/de/home/register/personenregister/registerharmonisierung/qualitaet-datenlieferung.html>.

3. Баранецький Т. М. Законопроект про міські агломерації: що всередині. Тарас Миколайович Баранецький. URL: <https://dyvys.info/2016/10/24/zakonoproekt-pro-miski-aglomeratsiyi/>

4.Гудзь П.В. Розвиток міських агломерацій. зарубіжний досвід для України. Управління розвитком великих міст та агломерацій. економіка-правовий аспект. матеріали Міжнародної науково-практичного семінару, м. Київ, 21 жовтня 2016 р. Київ, 2016-126 .

5.Пандас А. В. Просторове планування у новому адміністративно-територіальному поділі. Анатолій Володимирович Пандас . Децентралізація. – 2020. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12630>.

6.Богачов С. Управління розвитком міських агломерацій в Україні: економіко-правові проблеми. Схід. 2015. № 5. С. 14–17.

7.Агломерація як єдиний житєвий простір. UPLAN. 2020. URL:<https://uplan.org.ua/analytics/ahlomeratsiia-iak-iedynyi-zhyttievyyi-prostir-nastav-chas-posyliuvaty-spivpratsiu/>.

8.Bilan d'étape de l'intercommunalité en France. Rapport du ministère de la France sur les communes. URL:<https://www.ccomptes.fr/sites/default/files/EzPublish/Bilan-suites-intercommunalite.pdf>.

9.Алфьоров М. А. Урбанізаційні процеси в Україні в 1945—1991 рр/ Монографія. М. А. Алфьоров — Донецьк. Донецьке відділення НТШ ім. Шевченка, ТОВ «Східний видавничий дім» 2017. — 552 с.

10. Наталія Алексєєва Міські агломерації або 1000 кінських сил для України .Інститут Проосвіти. 2021. URL:<https://iprosvita.com/miski-ahlomeratsii-abo-1000-kinskykh-syl-dlia-ukrainy/>.

11.Богачов С.В, Мельникова А.І Стратегічне планування розвитку агломерацій та субрегіонів України як інструмент підвищення конкурентоспроможності регіону Формування ринкової економіки : зб. наук. пр. – К. : КНЕУ, 2016. Ч. 1. С. 223–230.

12. Аверкіна М.Ф. Забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій: теорія, методологія, практика : моногр. Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2015. – 496 с

13. Тищенко О.П., Просяник Н.В. Ресурсний потенціал та господарство міських агломерацій: проблеми ефективного управління. Економічний часопис XXI. 2016. № 910 (2). – С. 3–6

14. Шарий В.І. Територіальна організація місцевого самоврядування: ефективність управління надвеликими агломераціями та мегалополісами .Університетські наукові записки. 2014. .№ 2. С. 261–269

15. Любченко П.М. Співробітництво територіальних громад: теорія і практика Проблеми законності : зб. наук. пр. – Харків : Нац. юрид. унт ім. Ярослава Мудрого, 2015. – Вип. 129. – С. 50–59

16.ЗУ про Про місцеве самоврядування в Україні. Верховна Рада України. – 1997. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>.

17. Initiativkreis Europäische Metropolregionen in Deutschland . URL: [Wayback Machine \(archive.org\)](#)

18. Львівська міська рада. URL: <https://city-adm.lviv.ua/lmr/strategy-of-lviv>